การวิเคราะห์ภัยคุกคามทางไซเบอร์กรณี MOVEit Transfer และช่องโหว่ SQL Injection (CVE-2023-34362)

จัดทำโดย

67543210031-0 ธนภัทร นุกูล

เสนอ

อาจารย์ ธนิต เกตุแก้ว

วศ.บ.วิศวกรรมซอฟต์แวร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

1. บทนำ (Introduction)

1.1 ภาพรวมเหตุการณ์ (Executive Summary)

ในเดือนพฤษภาคม 2023 โลกไซเบอร์เผชิญกับการโจมตีแบบ Supply Chain Attack ครั้งใหญ่ที่สุดครั้งหนึ่ง ผ่านซอฟต์แวร์ชื่อ MOVEit Transfer ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์จัดการการโอนถ่ายไฟล์ (Managed File Transfer - MFT) ที่นิยมใช้ในองค์กรขนาดใหญ่และหน่วยงานรัฐบาล กลุ่มแฮกเกอร์ Cl0p (กลุ่มอาชญากรไซเบอร์ที่เชื่อมโยงกับรัสเซีย) ได้ใช้ช่องโหว่แบบ Zero-day เพื่อเจาะระบบและขโมยข้อมูลสำคัญ

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อวิเคราะห์เทคนิคการโจมตี ความผิดพลาดในการออกแบบซอฟต์แวร์ (Software Flaw) ผลกระทบที่เกิดขึ้น และแนวทางการป้องกันสำหรับนักพัฒนาซอฟต์แวร์และผู้ดูแลระบบ

2. ข้อมูลเชิงเทคนิค (Technical Analysis)

2.1 เป้าหมายและช่องโหว่ (Target & Vulnerability)

- **ซอฟต์แวร์เป้าหมาย**: MOVEit Transfer (พัฒนาโดย Progress Software)
- รหัสช่องโหว่: CVE-2023-34362
- ประเภทช่องโหว่: SQL Injection (SQLi)
- ความรุนแรง (CVSS Score): 9.8/10 (Critical)

2.2 กลไกการโจมตี (Attack Vector / Kill Chain)

1. **Exploitation (การเจาะระบบ):** แฮกเกอร์ส่งคำสั่ง SQL ที่เป็นอันตราย (Malicious Payload) ไปยังหน้า Login ของ MOVEit Transfer เพื่อหลอกให้ฐานข้อมูลทำงานตามคำสั่ง โดยไม่ต้องผ่านการยืนยันตัวตน
2. **Web Shell Installation (การฝังประตูหลัง):** เมื่อเจาะผ่าน SQLi ได้แล้ว แฮกเกอร์จะทำการวางไฟล์ Web Shell (ไฟล์สคริปต์ที่เป็นอันตราย) ชื่อว่า human2.aspx ลงในเซิร์ฟเวอร์
3. **Data Exfiltration (การขโมยข้อมูล):** ไฟล์ human2.aspx ทำหน้าที่เป็นตัวกลางให้แฮกเกอร์สามารถสั่งการดาวน์โหลดไฟล์ข้อมูลสำคัญทั้งหมดที่เก็บอยู่ในระบบ MOVEit ออกไปภายนอกได้ รวมถึงรายชื่อผู้ใช้ รายชื่อไฟล์ และข้อมูลความลับอื่นๆ
4. **Cleanup (การอำพราง):** แฮกเกอร์พยายามลบ Logs เพื่อปกปิดร่องรอยการกระทำ

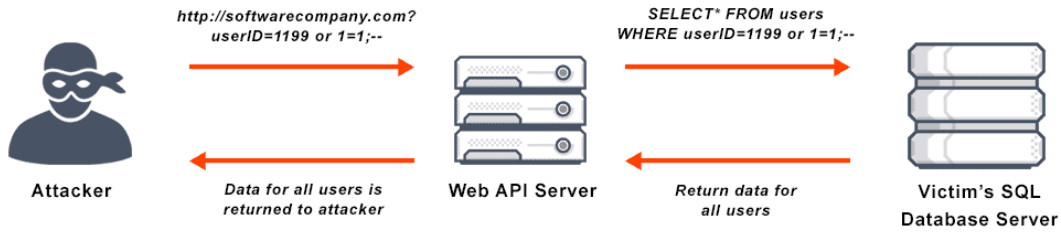

2.3 ลักษณะเฉพาะ (Key Characteristic)

การโจมตีนี้เป็นแบบ **Data Extortion (การกรรโชกทรัพย์ด้วยข้อมูล)** โดยไม่มีการเข้ารหัสไฟล์ (Encryption) เหมือน Ransomware ทั่วไป แต่เน้นขโมยข้อมูลออกไปแล้วขู่ว่าจะเปิดเผยหากไม่จ่ายเงิน

3. ผลกระทบ (Impact Assessment)

3.1 ความเสียหายในวงกว้าง

- **จำนวนเหยื่อ:** องค์กรกว่า 2,600 แห่งทั่วโลก และข้อมูลส่วนบุคคลกว่า 83 ล้านรายการถูกขโมย
- **องค์กรที่ได้รับผลกระทบ:** BBC, British Airways, Shell, หน่วยงานรัฐบาลสหรัฐฯ (DoE), และมหาวิทยาลัยหลายแห่ง

3.2 ความเสียหายทางธุรกิจ

- ความสูญเสียทางการเงินจากการตรวจสอบ (Forensic), การฟื้นฟูระบบ, และค่าปรับทางกฎหมาย (GDPR/PDPA)
- ความสูญเสียความเชื่อมั่น (Reputation Damage) ต่อบริษัทผู้ผลิตซอฟต์แวร์

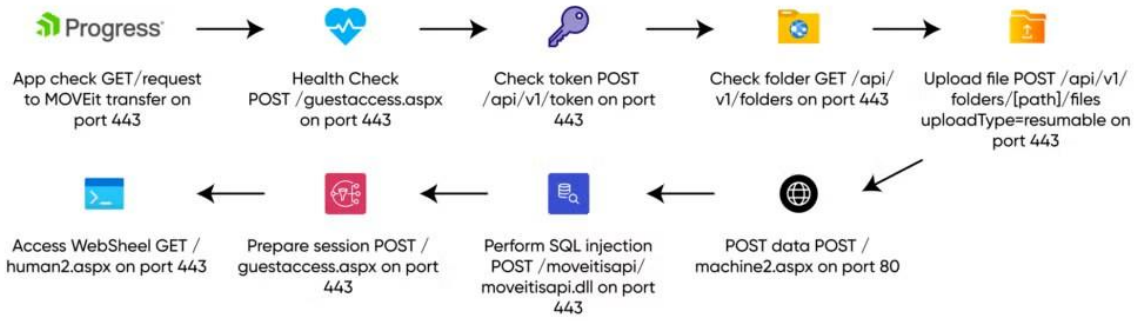

4. บทเรียนและการป้องกัน (Lessons Learned & Mitigation)

4.1 การป้องกันเชิงซอฟต์แวร์ (Secure Coding)

- **Sanitize Inputs:** สาเหตุหลักคือ SQL Injection ดังนั้น นักพัฒนาต้องตรวจสอบข้อมูลนำเข้า (Input Validation) อย่างเคร่งครัด และใช้ **Prepared Statements** หรือ **Parameterized Queries** ในการเขียนติดต่อฐานข้อมูลเสมอ เพื่อป้องกันไม่ให้คำสั่ง SQL ถูกแทรกเข้ามาได้
- **Principle of Least Privilege:** บัญชีที่ใช้เชื่อมต่อฐานข้อมูลควรมีสิทธิ์เท่าที่จำเป็น (ไม่ควรใช้สิทธิ์ sa หรือ root ในการรันแอปพลิเคชัน)

4.2 การป้องกันเชิงระบบ (System Hardening)

- **Patch Management:** การอัปเดตแพตช์ความปลอดภัยทันทีที่ผู้ผลิตประกาศ (กรณีนี้ Progress Software ออกแพตช์ภายใน 48 ชม. หลังพบเหตุการณ์)
- **Threat Hunting:** การตรวจสอบไฟล์แปลกปลอมในระบบ (เช่นไฟล์ .aspx ที่เกิดขึ้นใหม่ในโฟลเดอร์ที่ไม่ควรอยู่)
- **Network Segmentation:** การแยกส่วนเครือข่าย เพื่อไม่ให้เซิร์ฟเวอร์ถ่ายโอนไฟล์เชื่อมต่อกับระบบภายในที่สำคัญอื่นโดยตรง

5. บทสรุป (Conclusion)

กรณีศึกษา MOVEit Transfer ชี้ให้เห็นว่า **SQL Injection** ซึ่งเป็นช่องโหว่พื้นฐาน (Classic Vulnerability) ที่รู้จักกันมานานกว่า 20 ปี ยังคงเป็นภัยคุกคามที่อันตรายที่สุดหากนักพัฒนาละเลยการเขียนโค้ดที่ปลอดภัย เหตุการณ์นี้ยังตอกย้ำความเสี่ยงของ **Third-party Risk** ที่องค์กรต้องรับผิดชอบความปลอดภัยของซอฟต์แวร์ที่ตนนำมาใช้งานด้วย